

REFERAT Miljø- og Naturudvalget 2018-2021 d. 09-03-2021

Mødedato Tirsdag d. 09. marts 2021 kl. 15:30

Mødested Teams

Mødedeltagere Bruno Hansen, Henrik Nielsen, Pia Dam, Birger Jensen, Jens Munk, Karl Magnus Bidstrup, Susanne Gustenhoff

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Fremtidig varmeplanlægning i Svendborg Kommune.....	4
Virksomhedsplan 2021 - Natur og Miljø.....	6
Svendborg Kommunes klimahandleplan: Ramme for klimareduktionsindsatsen samt beregningsme	8
Budget 2022, temaer - Miljø- og Naturudvalget.....	12
Vandplanindsatsen 2021.....	13
Realisering af vandløbsprojekter.....	17
Frigivelse af anlægsmidler til Natura 2000 og naturprojekter for 2021.....	19
Varmepumpe på Rantzausmindeskolen.....	22
Ny affaldsbekendtgørelse og fælles fynsk udbud af affaldssortering.....	25
Aktiviteter i Svendborg VE A/S.....	29
SF's byrådsgruppe - "Danmarks vildeste kommune".....	31
Orientering.....	32
Lukket: Politianmeldelse af produktion uden tilladelse.....	34
Lukket: Orientering.....	35

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

17/29659

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Dagsordenen godkendt.

Punkt 2: Fremtidig varmeplanlægning i Svendborg Kommune

21/1629

Beslutningstema

Den kommunale målsætning i Svendborg Kommune er at sikre den grønne omstilling i varmesektoren. Forsyningsselskaberne har på et temamøde været inviteret til at præsentere og præcisere deres strategiske planer for deres forsyningsområder. Denne præcisering skal bidrage til at klarlægge den fremtidige varmeplanlægning i Svendborg Kommune og bidrage til udvalgets drøftelse af, hvordan klima- og energipolitikken kan imødekommes for varmesektoren.

Indstilling

Direktion indstiller til Miljø- og Naturudvalget,

- At der indledes en drøftelse af den fremtidige varmeplanlægning, som imødekommer den nuværende klima- og energipolitik i kommunen.

Sagsfremstilling

Alle forsyningsområder er angivet på kortet i Bilag 1 (Bilag 1. Kort over forsyningsområder). På nuværende tidspunkt er 1/3 af kommunen forsynet med fjernvarme jf. Bilag 2 (Bilag 2. Diagram over varmforsyningen).

Miljø og Naturudvalget har afholdt et temamøde med forsyningsselskaberne, som har præsenteret og præciseret de strategiske planer og visioner for deres pågældende forsyningsområder, jf. Bilag 3 (Bilag 3. Brev til fjernvarmeselskaber).

Fjernvarmeselskaberne har i relation til det afholdte temamøde indsendt deres orienteringsmateriale ved bilag 4-8 (Bilag 4. Ollerup, Vester Skerninge og Ulbølle Fjernvarme; Bilag 5. Kort fra Ollerup, Vester Skerninge og Ulbølle Fjernvarme; Bilag 6. Skårup Fjernvarme; Bilag 7. Stenstrup Fjernvarme; Bilag 8 Svendborg Fjernvarme).

Som opfølgning på temamødet lægges op til en drøftelse af følgende punkter:

- Hvordan harmonerer forsyningsselskabernes strategiske planer med den kommunale klima- og energipolitik i Svendborg Kommune?
- Hvordan kan man tænke helhedsorienteret og aktivere forsyningsselskaberne i det eksisterende DK2020 samarbejde?

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Ingen på nuværende tidspunkt.

CO2-Konsekvensvurdering

Fortrængning af naturgas/oliefyrr til fordel for fjernvarme vil reduceres CO2-udledningen væsentligt.

Lovgrundlag

Varmeforsyningsloven.

Sagen afgøres i

Miljø- og Naturudvalget

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Sagen blev drøftet, og administrationen anmodes om at indhente erfaringer fra andre kommuner med henblik på at få nedsat en fremtidig arbejdsgruppe i Svendborg Kommune.

Bilag

Bilag 1. Kort over forsyningsområder

Bilag 2. Diagram over varmforsyningen

Bilag 3. Brev til fjernvarmeselskaber

Bilag 4. Svar fra Ollerup, Vester Skerninge og Ulbølle Fjernvarme

Bilag 5. Kort fra Ollerup - Vester Skerninge og Ulbølle

Bilag 6. Skårup Fjernvarme

Bilag 7. Stenstrup Fjernvarme

Bilag 8. Svendborg Fjernvarme

Punkt 3: Virksomhedsplan 2021 - Natur og Miljø

20/22304

Beslutningstema

Natur og Miljø udarbejder hvert år en virksomhedsplan for opgaverne i afdelingen. Planen for 2021 er opdelt i prioriterede og nedprioriterede opgaver på natur og miljøområdet. Udvalget orienteres herom.

Indstilling

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget,

- At orienteringen tages til efterretning
- At det besluttes, hvorvidt der skal udarbejdes et eller flere budgettemaer for 2022 omhandlende tilførsel af personaleressourcer på følgende områder:
 - natur
 - vandløb
 - adgang i naturen
- Svendborgs kommunes klimaplan.

Sagsfremstilling

For tredje år i træk har Natur og Miljø lavet en Virksomhedsplan. Planen er udarbejdet for at give et samlet overblik over det kommende års opgaver og mål i afdelingen. Desuden er det et godt værktøj til at sikre, at afdelingens mål og handlinger er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes visioner, strategier og planer.

Planen er primært udarbejdet som et internt dokument, der tydeliggør hvilke opgaver, der bliver løst i afdelingen.

I budget2020 blev det besluttet at styrke personaleressourcerne på grundvandsområdet, hvorfor der blev afsat et årsværk pr. 1. juli 2020 og årene frem. Endvidere blev der i budget2021 afsat yderligere to årsværk pr. 1. januar 2021 og årene frem til Natur og Miljø for at kunne løse flere af de opgaver, der tidligere er blevet nedprioriteret. Især klima- og energiområdet, spildevandsområdet samt opgaverne med miljøvurderinger af planer og projekter er blevet styrket.

Natur og Miljø består i dag af en afdelingsleder og 27 specialiserede natur- og miljømedarbejdere. Der er i 2021 afsat 26,5 årsværk til at løse opgaver i 2021 og ½ årsværk til afholdelse af afspadsring fra 2020.

Heraf er ca. 3 årsværk, reserveret til opgaver, der skal løses for Langeland og Ærø kommuner.

Af virksomhedsplanen for 2021 ses, at der stadig udestår et behov for personaleressourcer. Det anslås, at der er behov for cirka 6 årsværk, hvis alle nedprioriterede opgaver skal løses.

Der har gennem de sidste år især været et stort arbejdspress på natur- og vandløbsområdet. Administrationen modtager mange ansøgninger, som skal behandles, hvilket resulterer i, at projekter bliver nedprioriteret. Desuden bliver opgaverne, der vedrører regler for adgang til naturen nedprioriteret, da sager omkring håndhævelser og ansøgninger vedrørende kystbeskyttelse har været stigende.

Derudover forventes, at også arbejdet med realiseringen af Svendborg Kommunes Klimaplan vil trække på yderligere faglige ressourcepersoner i Natur og Miljø end der er redegjort for i Virksomhedsplanen for 2021.

Økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser

Ingen.

CO2-Konsekvensvurdering

Ingen.

Lovgrundlag

Ingen.

Sagen afgøres i

Miljø- og Naturudvalget.

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Orienteringen taget til efterretning.

Administrationen anmodes om at udarbejde budgettemaer for 2020 på følgende områder:

- natur
- vandløb
- adgang i naturen
- Svendborgs Kommunes klimaplan

Bilag

Virksomhedsplan 2021 - Natur og Miljø

Punkt 4: Svendborg Kommunes klimahandleplan: Ramme for klimareduktionsindsatsen samt beregningsmetode for kommunens CO2-regnskab

20/27506

Beslutningstema

Det ene af de to mål i Svendborg Kommunes kommende klimahandleplan, er at kommunen senest i 2050 på geografisk niveau skal opnå klimaneutralitet. Udledningen af drivhusgasser er opdelt i tre kategorier, kaldet scope 1, 2 og 3. Som DK2020-kommune skal handleplanen vise indsatser for drivhusgasreduktion for de første to kategorier. For scope 3 er der alene krav om klimaneutralitet fra kommunens affaldshåndtering. Det er op til den enkelte kommune at beslutte, hvor stor den øvrige indsats skal være i denne kategori. Sagen fremlægges med henblik på udvalgets beslutning herom. Udvalget orienteres endvidere om beregningsmetoden for det årlige CO2-regnskab.

Indstilling

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget at anbefale overfor Byrådet,

- A) at Svendborg Kommunes klimahandleplan for målet om klimaneutralitet skal omfatte scope 1 og 2 samt 3 for så vidt angår affaldshåndtering inden for kommunens grænser (minimumskrav for DK2020-kommuner).

Eller

- B) at Svendborg Kommunes klimahandleplan for målet om klimaneutralitet skal omfatte scope 1, 2 og 3 med flere elementer ud over affaldshåndtering (mere ambitiøs end minimumskrav for DK2020-kommuner) samt
- at forslag til proces for beslutning af fokusområder for scope 3 godkendes samt
- at der udarbejdes og fremsendes et budgettema for arbejdet med scope 3 til årets budgetforhandlinger for budget 2022

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget,

- at orienteringen om beregningsmetode for Svendborg Kommunes årlige CO2-regnskab tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Ramme for klimareduktionsindsatsen i Svendborg Kommunes klimahandleplan

Som DK2020-kommune har Svendborg Kommune forpligtet sig til at udarbejde en klimahandleplan. Planen skal med konkrete, politisk vedtagne initiativer, vise vejen til at Svendborg Kommune senest i 2050 og inden for kommunegrænsen er:

- Klimaneutral: CO2-neutral jf. Parisaftalens målsætninger om at begrænse temperaturstigningerne til under 2 grader og gerne tættere på 1,5 grader.
- Klimarobust: Modstandsdygtig over for gener fra klimaforandringer.

Aktiviteter, der finder sted i kommunen, kan generere CO2-udledninger, der forekommer indenfor kommunen, såvel som udenfor kommunegrænsen. For at skelne mellem kilder til udledningen, bliver udledningerne inddelt i tre kategorier. De tre kategorier bliver benævnt scope 1, 2 og 3.

Scope 1 er direkte CO2-udledninger fra aktiviteter i kommunen. Scope 2 er indirekte CO2-udledninger fra brug af el, varme og køling leveret via et forsyningsnet enten produceret i eller udenfor kommunen. Scope 3 er indirekte CO2-

udledninger, der er forårsaget af varer og tjenester, der forbruges i kommunen, men hvor CO2-udledningen sker uden for kommunegrænsen.

Hvis man medregner alle udledninger på scope 1, 2 og 3 udleder en gennemsnitsdansker ifølge Tænk tanken Concito ca. 17 tons CO2 om året. Mindst halvdelen (8-10 tons) stammer fra forbrugsvarer under scope 3.

For yderligere beskrivelse af scope 1, 2 og især 3, se bilag 1 (Bilag 1: Beskrivelse af Scope 3 med eksempler på indsatser for CO2-reduktion).

Som DK2020-kommune skal målet om klimaneutralitet i 2050 som minimum være opfyldt for scope 1 og 2 samt for scope 3 for så vidt angår affaldshåndtering. Det er op til den enkelte kommune at beslutte, om den også vil medtage andre indsatser end affaldshåndtering i forhold til scope 3.

Svendborg Kommune har allerede nogle indsatser indenfor scope 3. Eksempler herpå er Grønt Flag skoler og grønnere kommunale indkøb, se også bilag 1 (Bilag 1: Beskrivelse af Scope 3 med eksempler på indsatser for CO2- reduktion).

I den kommende klimahandleplan kan Byrådet beslutte at fortsætte med disse initiativer og/eller tilføje flere indsatser indenfor scope 3. Beslutter Byrådet at sætte yderligere indsatser i gang under scope 3, vil administrationen – med afsæt i en borger- og/eller virksomhedsinddragende proces - udarbejde forslag til fokusområder indenfor scope 3. Et fokusområde kan for eksempel være klimavenligt forbrug af tekstiler eller elektronik. Et andet kan være klimavenlige madvaner med mindsket madspild og mere plantebaseret mad.

Den overordnede politiske proces for Svendborgs klimahandleplan, som blev præsenteret for Miljø- og Naturudvalget på mødet den 2. februar 2021 er:

- Marts 2021: Stillingtagen til om klimahandleplanen skal indeholde flere indsatser indenfor scope 3 end minimumskravet som DK2020 kommune
- Juni 2021: Opdateret overblik over CO2-udledningskilder og risikoområder inden for klimarobusthed
- August 2021: Beslutning af metode til at prioritere klimaplanens indsatser. Samt beslutning om fokusområder for scope 3, hvis Byrådet beslutter indstilling B
- December 2021: Præsentation af forslag til indsatser for klimaneutralitet og klimarobusthed
- Marts 2022: Vedtagelse af indsatser
- Maj 2022: Endelig vedtagelse af samlet klimahandleplan
- Juni 2022: Certificering af klimahandleplanen

Som det fremgår af tidsplanen, vil administrationens forslag til fokusområder for scope 3 kunne fremlægges for Miljø- og Naturudvalget og Byrådet i august 2021. På de samme møder vil Miljø- og Naturudvalget og Byrådet skulle tage stilling til metode for prioritering af klimahandleplanens øvrige indsatser.

Beregningsmetode for kommunens CO2-regnskab

Med det formål at følge udviklingen i kommunens CO2-reduktion udarbejder administrationen årligt to CO2 -regnskaber. Et regnskab for kommunen som virksomhed og et regnskab for kommunen som geografisk område. Da der skal samles data fra forskellige instanser, er der en forsinkelse i offentliggørelsen af regnskaberne for de enkelte år. På virksomhedsniveau kan regnskabet offentliggøres ca. 8 måneder efter årets afslutning. På geografisk niveau kan regnskabet offentliggøres ca. 18 måneder efter årets afslutning.

Regnskaberne er udarbejdet ved brug af metoder, som følger Energistyrelsens ”Energi- og CO2 -regnskabet”. Energistyrelsens beregningsværktøj Energi- og CO2-regnskabet er tilgængeligt online og administrationen kan downloade data til brug for CO2-regnskabet på geografisk niveau.

På virksomhedsniveau er beregningen baseret på interne data, og data vi henter fra leverandører:

- Forbrugsdata for alle kommunens bygninger: Center for Ejendomme og Teknisk Service (CETS).
- Kørselsdata: fra kommunens HR-afdeling og fra Kommuneleasing.
- Elforbrug til vejbelysning: Vand og Affald.
- Brændstofforbrug til offentlig trafik: Fynbus (skal udbygges med data for skolekørsel og specialkørsel).

Region Syddanmark står sammen med de øvrige regioner, KL, Concito og Realdania bag DK2020-Klimaplaner for Danmark. De har som en del af deres bidrag valgt at få udarbejdet Energi- og CO2-regnskaber for 2019 for alle 22 kommuner i Syddanmark. Desuden udarbejder de en 1990-baseline samt fremskrivninger til 2030 og 2050 for alle 22 kommuner. Arbejdet gennemføres i første halvdel af 2021.

Til beregning af regnskaber for 2019 for alle kommuner anvendes Energistyrelsens beregningsværktøj ”Energi- og CO2-regnskabet”. Det er støttet af de 22 syddanske kommunaldirektører, som opfordrer kommunerne til at tage udgangspunkt i dette beregningsværktøj. Det b.l.a. for at udvikle et fælles beregnings- og datagrundlag, for at muliggøre vidensdeling og sammenligninger på tværs af kommunegrænser samt at koordinere fælles kommunale handlinger.

Data, som ligger til grund for ”FYN 2030 Sammen om en bæredygtig fremtid”, er ligeledes baseret på Energistyrelsens beregningsværktøj ”Energi- og CO2 -regnskabet”.

Energi- og CO2-regnskabet har de seneste to år gennemgået en større udvikling. Der indgår nu flere data fra flere kilder, usikkerheden på data er generelt mindsket, så data er mere retvisende. Især på landbrugs- og transportområdet er datagrundlaget forbedret væsentligt. Varmeforbrugsdata er forbundet med store usikkerheder, og der pågår stadig et arbejde med at forbedre disse data senest i dialog med Udviklings- og Forenklingsstyrelsen. Arbejdet følges tæt af kommunerne.

Administrationen baserer fortsat kommunens CO2-regnskaber på data og metode fra Energistyrelsens værktøj ”Energi- og CO2-regnskabet”. Derved sikres en ensartethed i data og metode i forhold til de øvrige fynske og syddanske kommuner.

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Indstilling B er mere ressourcekrævende end indstilling A. Det øgede ressourceforbrug vil i planlægningsfasen (april 2021-maj 2022) primært trække på medarbejderne i programteamet og tilknyttede projekter dvs. primært i Natur- og Miljøafdelingen, Planafdelingen og Fællessekretariatet i Miljø og Teknik og i mindre grad fra de øvrige forvaltningsområder. Ressourceforbruget vil skulle dækkes inden for eksisterende rammer og opgaverne prioriteres blandt områdernes øvrige opgaver.

I udførelsesfasen (fra medio 2022) vil ressourcetrækket afhænge af, hvilke konkrete indsatser, der politisk besluttes at arbejde med, men der vil skulle anvendes betydelige administrative ressourcer på analyser, formidling og borger- og virksomhedsrettede kampagner, indgåelse af partnerskaber, m.v.

Med valget af indstilling B, vil der derfor skulle beskrives og fremsendes et budgettema til budgetforhandlingerne for budget 2022. Scope 3 vil være et element i et samlet budgettema for klimaindsatsen i regi af Svendborgs kommende klimahandleplan.

CO2-Konsekvensvurdering

Svendborg Kommunes klimahandleplan vil have en væsentlig positiv konsekvens for Svendborg Kommunes CO2-udledning både på virksomhedsniveau og geografisk niveau. Som DK2020-kommune forpligtiger Svendborg Kommune sig til at arbejde med klimareduktion i forhold til scope 1 og 2 og i mindre grad scope 3. Medtages yderligere handlinger inden for scope 3, vil det bidrage til yderligere reduktion af CO2-udledningen.

Mens det er muligt at opstille ret præcise reduktionsscenarioer for indsatser inden for scope 1 og 2, er det for nuværende ikke muligt at opstille præcise CO2-reduktionsopgørelser for indsatser inden for scope 3. Der kan dog findes alternative metoder til at opstille mål for og evaluere på indsatser inden for scope 3.

Lovgrundlag

Klima- og Energipolitik 2020-2025, Svendborg Kommune

Bæredygtighedsstrategi 2020, Svendborg Kommune

Planstrategi '19, Svendborg Kommune

Sagen afgøres i

Byrådet

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Orienteringen om beregningsmetode for CO2-regnskab tages til efterretning.

Miljø- og Naturudvalget anbefaler alternativ B overfor Byrådet, herunder

- at Svendborg Kommunes klimahandleplan for målet om klimaneutralitet skal omfatte scope 1, 2 og 3 med flere elementer ud over affaldshåndtering (mere ambitiøs end minimumskrav for DK2020-kommuner) samt
- at forslag til proces for beslutning af fokusområder for scope 3 godkendes samt
- at der udarbejdes og fremsendes et budgettema for arbejdet med scope 3 til årets budgetforhandlinger for budget 2022

Bilag

Bilag 1 Beskrivelse af scope 3 med eksempler på indsatser for CO2-reduktion.pdf

Punkt 5: Budget 2022, temaer - Miljø- og Naturudvalget

20/23152

Beslutningstema

Drøftelse af temaer til budget 2022.

Indstilling

Direktionen indstiller,

- at udvalget drøfter temaer til budget 2022.

Sagsfremstilling

Udvalget tog på mødet den 2. februar 2021 kommunens budgetprocedure til efterretning og godkendte egen budgetproces og -tidsplan for 2022.

De vigtigste elementer i budgetproceduren er følgende:

- Rammestyring – udvalgene skal som udgangspunkt selv finansiere udgifter til realisering af nye tiltag via omstilling og prioritering inden for udvalgets rammer.
- Der afholdes anlægseminar forud for Byrådets møde den 27. april.
- Senest på junimøderne fremsender fagudvalgene de forslag til Økonomiudvalget, som udvalgene ønsker skal indgå i de politiske forhandlinger frem til budgetvedtagelsen.

Forløbet af budget 2022 følger de senere års praksis, hvor fagudvalgene i foråret drøfter budgettemaer/indsatser samt eventuelle særlige budgetmæssige udfordringer. Senest på møderne i juni fremsender fagudvalgene de beskrevne budgettemaer til Økonomiudvalget.

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Ingen.

CO2-Konsekvensvurdering

Ingen.

Lovgrundlag

Styrelsesloven.

Sagen afgøres i

Miljø- og Naturudvalget.

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Sagen blev drøftet og administrationen anmodes om at udarbejde følgende temaer til budget 2022 med afsæt i blandt andet virksomhedsplanen for Natur og Miljø:

- natur
- vandløb, herunder vandplanerne
- adgang i naturen

- Indsatser indenfor klimaplanens scope 3 samt andre dele af Svendborgs Kommunes klimaplan

Punkt 6: Vandplanindsatsen 2021

21/3285

Beslutningstema

Orientering om status pr. 1. marts 2021 for kommunens indsats for de statslige vandområdeplaner i forhold til vandløbsrestaurering, etablering af vådområder og minivådområder samt forbedret rensning af spildevand i det åbne land og ved overløbsbassiner. Desuden orienteres om to relaterede vandløbsprojekter og en ny lavbundsordning med fokus på CO₂-reduktion.

Indstilling

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Vandområdeplanerne har til formål at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Her spiller kommunerne en væsentlig rolle ved at stå for at gennemføre dele af planernes indsatsprogram. På mødet den 5. maj 2020 fik udvalget den seneste status for indsatsen i Svendborg Kommune. Baggrunden for indsatsen er beskrevet mere detaljeret i referatet fra dette møde. Her følger en opdateret status.

Vandløbsindsatsen

På nuværende tidspunkt afvikles sidste fase af såkaldte anden ud af tre vandplanperioder. I den første planperiode, som dækker 2009-2015 indeholdt den statslige vandplans indsatsprogram en eller flere indsatser i 12 vandløb i Svendborg Kommune, hvor der skulle være målopfyldelse senest december 2015. Af disse er i alt gennemført restaureringer i syv vandløb. Det er sket ved at rørlagte vandløb er genåbnet eller ved at spærringer er fjernet ved overkørsler, højvandsklapper eller ved vandmøllers stemmeværker. I fire tilfælde har Miljøstyrelsen fritaget kommunen for at gennemføre indsatsen på grund af manglende omkostningseffektivitet. Tilbage udestår tre projekter (i Ormerenden og ved Gundestrup Mølle og Elleskov Mølle i Hundstrup Å), som er forundersøgt men endnu ikke realiseret af på grund af tekniske årsager, fortsat dialog med lodsejere eller manglende ressourcer i administrationen.

I anden planperiode (2016-2021) indeholder indsatsprogrammet et krav om, at der gennemføres projekter i 14 vandløb. På nuværende tidspunkt forundersøges tre projekter, mens to projekter er under realisering. Kommunen har fået fritagelse for at gennemføre otte projekter grundet naturligt opnået målopfyldelse eller manglende omkostningseffektivitet. Ved den kommende ansøgningsrunde ansøges det sidste projekt om støtte til forundersøgelse. Bilag 1 (Bilag 1: Status for Svendborg Kommunes vandplanindsats, marts 2021) giver en status for de enkelte indsatser for de to planperioder.

En yderligere indsats i Kobberbækken/Trappebækken

Kobberbækken og Trappebækken er uregulerede og biologisk værdifulde vandløb, der løber gennem Svendborg By med udløb i Svendborg Havn. På den nederste del af vandløbsstrækningen findes en række opstemninger og rørlagte strækninger, som er udpeget som spærringer i vandområdeplanen. Disse er dog ikke en del af indsatsprogrammet for den gældende vandområdeplan.

Administrationen vurderer, at de heller ikke vil indgå i den kommende vandområdeplan, da udgifterne til at fjerne disse væsentligt vil overskride statens økonomiske ramme for projekter i vandløb. Planerne om at fritlægge Kobberbækken/Trappebækken i forbindelse med etablering af det nye boligområde ved Simac og havnen vil understøtte den statslige vandområdeplan, og på den måde alligevel sikre god økologisk tilstand i de to vandløb.

En yderligere indsats i Hundstrup Å

I samarbejde med lodsejeren på Rødkilde Gods og Faaborg-Midtfyn Kommune gennemfører Svendborg Kommune en undersøgelse af muligheder for at restaurere Hundstrup Å på en længere strækning med det formål at forbedre forholdene for havørred. En indsats, som også vil understøtte muligheden for at opnå god økologisk tilstand på strækningen. Faaborg-Midtfyn Kommune har hovedansvaret for projektet, som økonomisk støttes af Havørred Fyn.

Vådområdeindsatsen

Kvælstof- og fosforvådområder er med til at reducere udledningen af næringsstoffer til søer og kystvande, hvor de skaber miljøproblemer. I forhold til første vandplan er der gennemført fire forundersøgelser, hvoraf projekterne Hørup Å og Bøllemosen stadig er under realisering. De to øvrige er opgivet på grund af tekniske årsager og manglende lodsejereinteresse.

I forhold til indsatser i anden planperiode er der forundersøgt tre projekter. Den ene er opgivet på grund af manglende omkostningseffektivitet. Administrationen forventer at søge staten om midler i 2021 til realisering af de to øvrige projekter. De ligger begge ved Stokkebækken. Yderligere oplysninger om vådområdeprojekterne fremgår af bilag 1 (Bilag 1: Status for Svendborg Kommunes vandplanindsats, marts 2021).

Administrationen har screenet hele kommunen med henblik på at finde nye egnede arealer til etablering af nye projekter. Der er dog ikke fundet yderligere arealer, som kan opfylde de statslige krav i forhold til reduktionsmuligheder og omkostningseffektivitet.

Minivådområder

Med Fødevarer- og landbrugspakken fra 2015 blev det besluttet at finansiere kollektive indsatser som fx minivådområder. Minivådområder medvirker til at reducere kvælstofudledningen til vandmiljøet. Kommunen spiller i den forbindelse en rolle i forhold til placering og almindelig myndighedsbehandling for eksempel i forhold til planlov, naturbeskyttelseslov og vandløbslov.

Administrationen har behandlet en lang række projekter fremsendt af de lokale oplandskonsulenter med henblik på at vurdere deres gennemførlighed. Kommunen har på nuværende tidspunkt modtaget tre ansøgninger. Én ansøgning er trukket tilbage, og administrationen forventer at færdigbehandle de to øvrige ansøgninger i løbet af foråret 2021.

Lavbundsprojekter

Svendborg Kommune har igangsat en forundersøgelse for et cirka 20 hektar stort lavbundsprojekt ved Klingstrup med midler fra Landbrugsstyrelsen. Projektet vil foruden at reducere udledningen af CO₂ også reducere udledningen af kvælstof til vandmiljøet og højne den lokale biodiversitet. Undersøgelsen forventes færdig i løbet af april 2021, hvorefter lodsejeren skal tage stilling til, om projektet skal gennemføres.

Staten har udbudt en ny klima-lavbundsordning, der administreres af Miljøstyrelsen, som led i arbejdet med at nedbringe landbrugets udledning af CO₂. Som den første lavbundsordning er formålet at tage kulstofrige jorde ud af omdrift og gøre dem våde. Den nye ordning har fokus på klimaeffekten, den er mere enkel, og lodsejerne kan her selv søge om tilskud og stå for et projekt. I Svendborg Kommune er områder med kulstofholdige jorde typisk små og de ligger spredt. Derfor kan den nye ordning, der også sigter mod mindre områder (ned til 10 hektar), være med til at gøre det mere attraktivt for landmændene at indgå i et lavbundsprojekt.

Hvis der er politisk ønske om det, for eksempel som led i kommunens klimaindsats, er det en mulighed, at administrationen kan facilitere indsatsen. Det kan være gennem information på de sociale medier, ved at identificere egnede klima-lavbundsområder i forhold til de statslige krav, og at tilskynde relevante lodsejere til at medvirke gennem en målrettet dialog. Kommunen vil også kunne påtage sig at stå for projekterne, hvis lodsejerne ønsker det.

Vandområdeplanerne 2021-2027

Svendborg Kommune har været sekretariat for vandrådet for hovedvandoplandet Det Sydfynske Øhav. I 2019/2020 havde vandrådet i samarbejde med de øvrige oplandskommuner Faaborg-Midtfyn, Nyborg, Langeland og Ærø til opgave at komme med forslag til indsatser i vandområdeplan 2021-2027 på vandløbsområdet. Byrådet behandlede vandrådet og kommunernes input på mødet den 6. oktober 2020. Administrationen forventer, at staten i løbet af foråret 2021 vil sende vandområdeplanen i høring med henblik på offentliggørelse i 2022.

Spildevand

Efter vedtagelsen af spildevandsplanen 2020-2031, har administrationen udsendt nyt påbud til ejendomme, som ikke har efterkommet tidligere påbud om at forbedre deres spildevandsrensning, imens der arbejdes på at sende påbud til ejendomme der ikke har fået påbud endnu. Status ved orienteringen den 1. marts 2021:

- 95 ejendomme har endnu ikke modtaget påbud om at forbedre deres spildevandsrensning
- Yderligere 95 ejendomme, har endnu ikke efterkommet påbud om at forbedre spildevandsrensningen, hvoraf 43 af disse ejendomme har fået nyt påbud i 2020.
- Vand og Affald har udført indsatser, som reducerer overløb fra 17 regnbetingede udløb.
- 3 regnbetingede udløb overholder vandplanens krav og udestår kun en myndighedstilladelse fra Svendborg Kommune.
- Miljøstyrelsen har meddelt, at 2 vandområder har opnået målopfyldelse og dermed er to regnbetingede udløb blevet fritaget for indsats.
- Det udestår stadig to regnbetingede udløb, som skal have reduceret antallet af overløb.

Administrationen kan desuden oplyse, at der opleves en større velvilje fra borgere til at udføre projekter. Dette er bl.a. sket på Sandbjergvej i Stenstrup, hvor hele vejen, efter aftale med forsyningen, har lavet individuelle LAR-anlæg for at mindske udledningen af regnvand til forsyningens kloak. Desuden har nogle borgere allerede udført separering af regn- og spildevand i kommunen, inden at de fik påbud om dette.

Økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser

Staten dækker som udgangspunkt alle udgifter til vandplanindsatser. Det gælder eksempelvis udgifter til forundersøgelse, detailprojekt, anlæg, erstatninger samt kommunens lønudgifter. Erfaringen viser dog, at kommunerne ofte har ekstra udgifter i forbindelse med projekterne. Administrationen oplever, at det estimerede timeforbrug oftest er langt større end forventet på grund af uforudsete problemer eller lodsejerdialogen tager længere tid end planlagt. Såfremt der opstår uforudsete omkostninger, vil disse ofte ikke kunne dækkes af projektet, og Svendborg Kommune må derfor selv dække denne ekstra omkostning.

Udgifter til rensning af spildevand finansieres af enten de pågældende ejere eller af Vand og Affald.

CO2-Konsekvensvurdering

Vurderes ikke at være relevant idet dagsordenpunktet er en status. Generelt vil de beskrevne indsatser have en positiv klima-effekt.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse af lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder

Bekendtgørelse af lov om vandløb

Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Miljøbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Sagen afgøres i

Miljø- og Naturudvalget

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Status for Svendborg Kommunes vandplanindsats marts 2021

Punkt 7: Realisering af vandløbsprojekter

21/3285

Beslutningstema

Godkendelse af anlægsbevilling i forbindelse med realisering af vandløbsprojekter jf. de statslige vandområdeplaner. Indsatserne er finansieret af staten og EU.

Indstilling

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget, at det overfor Økonomiudvalget og Byrådet anbefales,

- At der søges godkendt en samlet bruttoanlægsbevilling på 1.565.374 kroner til realisering af tre vandplanprojekter.

Sagsfremstilling

Som der bliver redegjort for under forrige dagsordenspunkt nr. 8, Vandområdeplaner 2021, er kommunerne ansvarlige for at realisere en række indsatser jf. de statslige vandområdeplaner (2015-2021), herunder indsatser i vandløb.

Som følge heraf har administration gennemført en række forundersøgelser af indsatser, som er udpeget i Svendborg Kommune. Af disse ønsker administrationen at gå videre med tre projekter i 2021 beliggende i Hundstrup Å, Skelbækken og i Vandløb fra Egense. I projektet ved Hundstrup Å skal der skabes passage ved Elleskov Mølle, mens der i de to øvrige vandløb skal gennemføres strækningsbaseret indsatser, hvor de fysiske forhold skal forbedres.

Foruden ovennævnte projekter gennemføre administrationen forundersøgelser i en række vandløb, blandt andet i Hørup Å i 2021. Fører disse undersøgelser til realisering vil udvalget og Byrådet blive anmodet om en bruttoanlægsbevilling.

Fiskeristyrelsen har givet kommunen tilsagn om 100 % finansiering af indsatserne, som vil medvirke til, at de enkelte vandløb kan opfylde de miljømål, som er beskrevet i statens vandområdeplan.

Realiseringen af vandløbsprojekterne lever op til en aftale indgået mellem staten og KL om gennemførelse af vandløbsindsatserne. Aftalen forpligtiger kommunerne til at gennemføre indsatserne inden afslutningen af anden vandplanperiode (2015-2021), hvis projekterne er realiserbare. Der er således tale om en bunden opgave for Svendborg Kommune.

Økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser

Der er i de nuværende anlægsrammer ikke afsat bruttoanlægsmidler til realisering af de tre vandløbsprojekter.

Fiskeristyrelsen har givet 100 % tilskud med statslige og EU-midler til realisering af de enkelte projekter, som således som udgangspunkt er udgiftsneutrale for Svendborg Kommune. Erfaringen viser dog, at kommunerne kan have ekstra udgifter i forbindelse med projekterne.

Bruttoanlægsbevillingen for projekterne fremgår af nedenstående tabel.

Projektvandløb	Bruttoanlægsbevilling	Status
Skelbækken	159.414 kr.	Tilsagn givet og skal gennemføres sommeren 2021.
Vandløb fra Egense	169.610 kr.	Tilsagn givet og skal gennemføres sommeren 2021.
Elleskov Mølle	1.236.350 kr.	Tilsagn givet og skal gennemføres sommeren 2021.
Samlet	1.565.374 kr.	

CO2-Konsekvensvurdering

Vurderes ikke at være relevant.

Lovgrundlag

Kasse- og Regnskabsregulativ, Vandløbsloven og Miljømålsloven

Sagen afgøres i

Byrådet

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Indstillingen anbefales overfor Økonomiudvalg og Byrådet.

Punkt 8: Frigivelse af anlægsmidler til Natura 2000 og naturprojekter for 2021

20/27275

Beslutningstema

Udvalget skal tage stilling til frigivelse og disponering af anlægsmidler til Natura 2000-projekter samt andre natur- og biodiversitetsprojekter i 2021.

Indstilling

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget, at det overfor Teknik- og Erhvervsudvalget anbefales, at:

- Rådighedsbeløbet på 646.275 kr. til Natura 2000-indsatsen frigives.
- Restrådighedsbeløb på 348.939 kr. fra Naturpuljen på i alt 1.096.939 kr. frigives og anvendes til naturprojekter uden for Natura 2000-områderne.
- Rådighedsbeløbet på 500.000 kr. til naturgenopretning i relation til biodiversitet frigives og anvendes til registrering af naturværdier.

Sagsfremstilling

Natura 2000

Følgende indsats til realisering af de kommunale Natura 2000-handleplaner foreslås videreført 2021:

- Udvidelse af habitatnaturtypen* rigkær (artsrige enge og moser med kalkholdigt grundvand) og levesteder for plettet rørvagtel på Tåsinge.
- Sikre sammenhæng mellem forekomst af habitatnaturtyperne kalkoverdrev, surt overdrev og rigkær ved at udlægge arealer til afgræsning.
- Sikring og pleje af levesteder for fjordterne, havterne og klyde fordelt på forskellige lokaliteter i Det Sydfynske Øhav.
- Indsats mod rovdyr (prædation) og forstyrrelse af ynglelokaliteter for kystfugle i Det Sydfynske Øhav.
- Fortsætte indsatsen for pleje af habitatnaturtyper fx kalkoverdrev, surt overdrev, rigkær m.fl.
- Opfølgning på indsats for klokkefrø og strandtudse, som tilhører de såkaldte Bilag IV-arter jf. EU's naturbeskyttelsesdirektiver.

* Habitatnaturtyper er de naturtyper som er omfattet af Habitatdirektivet, og som forpligter EU's medlemslande til at bevare udvalgte naturtyper og arter, der er karakteristiske, sjældne eller truede i EU.

Naturpuljen

Naturprojekter uden for Natura 2000-områderne kan omfatte pleje af værdifuld natur, etablering af ny natur og indsats for sjældne og truede arter.

På Byrådets møde den 17. december 2019, blev det besluttet at afsætte 693.000 kr. til skovrejsning i perioden 2020 – 2049.

Desuden blev det på udvalgets møde den 2. februar 2021, vedtaget at afsætte 55.000 kr. til tiltag til forbedring af biodiversitet i Svendborg Kommune.

Forslag til øvrige naturprojekter i 2021. Se kort på bilag 1:

- Udvidelse af overdrevarsarealerne ved Rødme Svinehaver/Egebjerg Bakker

- Afgræsning af Lundemosen
- Afgræsning af Syltemæe Ådal
- Afgræsning af Vejstrup Ådal
- Udvidelse af afgræsning på Skansen, Tåsinge
- Afgræsning af Stokkebæk Ådal
- Eftersøge indenlands bestand af strandtudse og ved fund af levedygtige bestande, forbedre deres levedygtigheder.
- Lodsejere med 20-årige MVJ-aftaler* om natur og miljø, som udløber i 2021, kontaktes med henblik på at videreudvikle naturen på arealerne (to områder).
- Opfølgning på eksisterende aftaler og indsatser.

*MVJ står for Miljøvenlige Jordbrugsforanstaltninger og var en tidligere EU-tilskudsordning til natur- og miljøvenlige indsatser, herunder ændret afvanding og ophør

med dyrkning af agerjord. Ifølge aftalerne kan lodsejerne efter aftalernes udløb tilbageføre arealerne til den tidligere tilstand f.eks. ved at pløje arealerne op.

Da projekterne gennemføres på baggrund af frivillige aftaler med lodsejerne, er der i oversigten medtaget flere projekter, end der forventes at kunne gennemføres/igangsættes i 2021.

De foreslåede naturprojekter indgår i kommunens strategi og handleplan for 'Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune'. De foreslåede naturprojekter ligger endvidere inden for kommuneplanens Grønt Danmarkskort.

Projektlisten har endnu ikke været forelagt for Det Grønne Råd, da december-mødet blev aflyst pga. COVID-19-situationen. Projektlisten fremlægges i stedet på det kommende møde den 25. februar 2021. Rådets bemærkninger og anbefalinger vil blive forelagt for udvalget på det kommende møde den 13. april 2021.

Naturgenopretning i relation til biodiversitet

Indsatsen består i at foretage en registrering af naturværdierne i kommunen, fordelt på både feltregistreringer og opsamling af eksisterende viden fra databaser mm. Indsatsen omfatter desuden afrapportering og indtastninger til Danmarks Miljøportal.

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Der er afsat 646.275 kr. på anlægsbudgettet til den lovbundne Natura 2000-indsats jf.

kommunens Natura 2000-handleplaner 2016 – 2021.

Ved budgetforliget for 2018 og overslagsårene blev der afsat en årlig naturpulje på 1.000.000 kr. (1.096.939 kr. i 2021). Puljen skal primært anvendes til skovrejsning, men kan også anvendes til andre naturprojekter uden for Natura 2000 områder.

På Byrådets møde den 17. december 2019 blev det besluttet at afsætte 693.000 kr. heraf til skovrejsning i perioden 2020 - 2049. På mødet den 2. februar 2021 afsatte udvalget 55.000 kr. til tiltag til øget biodiversitet i Svendborg Kommune. Restmidlerne på 348.939 kr. kan anvendes til naturprojekter uden for Natura 2000-områderne og kan eventuelt også benyttes som egenfinansiering ved ansøgning til EU og fonde om tilskud til projekter.

I forbindelse med budgetaftalen er der afsat et beløb på 500.000 kr. i 2021 til at foretage en registrering af naturværdier og sjældne arter i kommunen.

CO2-Konsekvensvurdering

Vurderes ikke at være relevant.

Lovgrundlag

Miljømålsloven, Naturbeskyttelsesloven

Sagen afgøres i

Teknik- og Erhvervsudvalget

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Indstillingen anbefales overfor Teknik- og Erhvervsudvalget med bemærkning om, at opgaven vedrørende registreringen af naturværdier ønskes løst af eksterne konsulenter med specialviden indenfor feltet, og at der derfor anmodes om godkendelse af eksternt rådgiverkøb for 500.000 kr.

Bilag

Bilag 1. Kort over forslag til øvrige naturprojekter 2021

Punkt 9: Varmepumpe på Rantzausmindeskolen

20/26948

Beslutningstema

Godkendelse af projektforslaget ”Elektrisk varmepumpe til Rantzausmindeskolen” efter varmforsyningsloven. Svendborg Kommune har søgt om at etablere en 100 kW elektrisk varmepumpe på Rantzausminde Skole, der skal erstatte en del af den nuværende opvarmning med naturgas. Projektforslaget har været i høring, og skal nu politisk godkendes.

Indstilling

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget, at det overfor Økonomiudvalget og Byråd anbefales

- At projektforslaget ”Elektrisk varmepumpe på Rantzausmindeskolen” godkendes i henhold til varmforsyningslovens og projektbekendtgørelsens bestemmelser.

Sagsfremstilling

På Rantzausmindeskolen skal der etableres yderligere en elektrisk varmepumpe. Da den samlede varmeproduktion har en effekt på mere end 250 kW, skal projektet godkendes efter Varmeforsyningsloven som en blokvarmecentral.

Rambøll har på vegne af Svendborg Kommune fremsendt et projektforslag, der vedrører ”Elektrisk varmepumpe på Rantzausmindeskolen”. Projektforslaget er vedlagt som bilag 1 (Bilag 1. Projektforslag: Elektrisk varmepumpe på Rantzausmindeskolen).

Baggrunden for projektet er, at Svendborg Kommune ønsker at udskifte skolens primære varmekilde fra naturgas til el, for at producere en større andel af varmen ved hjælp af vedvarende energi med reduceret CO₂-udledning til følge.

På nuværende tidspunkt ligger Rantzausminde Skole udenfor kollektiv varmforsyning, men op ad naturgasforsynet område jævnfør bilag 2 (Bilag 2. Kort over området). I dag forsynes skolen med naturgas, ca. 80 procent, og med eksisterende varmepumper, ca. 20 procent.

Ifølge varmforsyningsloven er anlæg med en varmeproduktion over 250 kW, defineret som en blokvarmecentral. En blokvarmecentral skal have en godkendelse efter varmforsyningsloven.

Med et nyt 100 kW varmepumpeanlæg kan produktionen af varme fra naturgasmotor og naturgaskedel reduceres med ca. 427 MWh/år (svarende til ca. 48.450 Nm³ naturgas pr. år). Den samlede dækning med varmepumpeanlæg forventes dermed at være ca. 93 % af den årlige varmeproduktion, og den resterende varmeproduktion kan fremover dækkes alene med gaskedel, så gasmotoren kan tages ud af drift.

I projektforslaget er der lavet beregninger ud fra at:

- den nuværende gasmotor tages ud af drift
- den nuværende gaskedel bruges som backup
- de eksisterende varmepumper fortsætter
- etablering af et cirka 100 kW varmepumpeanlæg

Varmepumpeanlægget placeres i den eksisterende varmecentral på Rantzausminde Skole, og varmen hentes fra udeluften.

De planlagte varmeproducerende anlæg (nye og eksisterende varmepumper samt gaskedlen) har en samlet varmekapacitet på 450 kW, og skolen er dermed en blokvarmecentral.

Det fremgår af projektforslaget, at der er positiv samfunds- og selskabsøkonomi i projektet.

De samfundsøkonomiske beregninger viser en samfundsøkonomisk gevinst på 208.000 kr. (nutidsværdi over 20 år) ved etablering af varmepumpeanlægget frem for at fortsætte den nuværende drift, hvilket svarer til en 4,7 % reduktion af de samlede samfundsøkonomiske omkostninger. Der er regnet følsomhed på kapitalomkostninger, brændselsomkostninger og CO₂-omkostninger.

De selskabsøkonomiske beregninger viser et selskabsøkonomisk overskud - set over beregningsperioden på 750.000 kr.

Formanden for Miljø- og Naturudvalget har den 21. december 2020 godkendt, at projektforslaget sendes i høring. Miljø- og Naturudvalget er orienteret om dette den 2. februar 2021. Projektforslaget har været sendt i 4 ugers høring i perioden 23. december 2020 til den 25. januar 2021, hos EVIDA og Sydfyns Elforsyning A/S. Der indkom høringssvar fra EVIDA. De har ikke bemærkninger til projektforslaget.

Svendborg Kommune er varmeplanmyndighed. Inden Byrådet kan meddele godkendelse til projektet, skal der foretages en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af projektet. Disse vurderinger er foretaget og fremgår af udkastet til projektkendelsen jævnfør bilag 3 (Bilag 3. Udkast til godkendelse).

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Den samlede anlægsudgift forbundet med at etablere varmepumperne på Rantzausminde Skole afholdes indenfor det afsatte anlægsbudget til varmepumper i projektet "CO₂-reduktionsplan 2021-2030" for 2021.

Frigivelsen af anlægsmidlerne blev behandlet på Miljø- og Naturudvalget den 1. december 2020 og efterfølgende på Teknik- og Erhvervsudvalget den 3. december 2020.

I forhold til det vedtagne budget er det valgt at fortsætte den nuværende drift af gaskedlen som backup. Der er endnu ikke indhentet konkrete tilbud på det planlagte anlæg.

CO₂-Konsekvensvurdering

Projektet vil få betydning for udledningen af CO₂ indenfor opvarmning. I de samfundsøkonomiske beregninger er der beregnede værdier for udledning af en række emissioner. Hvis skolen bliver forsynet med primært varmepumper i stedet for naturgas, så vil CO₂-ækvivalenterne reduceres med 1.681 tons over den beregnede 20-årige periode, svarende til et fald på 87 %.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg (Projektbekendtgørelsen). Bek. nr. 1792 af 27. december 2018.

Lov om varmforsyning (Varmeforsyningsloven). Lov nr. 382 af 13. juni 1990, Jf. lovbek. nr. 1215 af 14. august 2020.

Svendborg Kommunes Klima- og Energipolitik 2020-2025.

Sagen afgøres i

Byrådet

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Indstillingen anbefales overfor Økonomiudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1. Projektforslag: Elektrisk varmepumpe på Rantzausmindeskolen

Bilag 2. Kort over området

Bilag 3. Udkast til godkendelse

Punkt 10: Ny affaldsbekendtgørelse og fælles fynsk udbud af affaldssortering

21/3845

Beslutningstema

Miljøstyrelsen offentliggjorde ultimo december 2020 en ny affaldsbekendtgørelse. Bekendtgørelsen stiller krav om husstandsindsamling af 9 affaldsfraktioner pr. 1. juli 2021 og yderligere en affaldsfraktion pr. 1. januar 2022. Der orienteres om status for husstandsindsamlingen i Svendborg Kommune samt de øvrige fynske kommuner.

Bekendtgørelsens §44 giver samtidig mulighed for, at kommunalbestyrelsen på baggrund af ny teknologiudvikling kan anmode Miljøstyrelsen om undtagelse fra en særskilt indsamlingsordning. De fynske kommuner og SDU har i en årrække samarbejdet om et projekt omkring fælles eftersortering af restaffald. Borgmesterforum Fyn anbefaler de fynske kommuner, at der arbejdes videre med dette projekt. Sagsfremstillingen er for dette punkt udarbejdet af Erhvervshus Fyn for Borgmesterforum Fyn.

Indstilling

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget,

- At orientering om husstandsindsamlingen i Svendborg Kommune og de øvrige fynske kommuner tages til efterretning
- At Svendborg Kommune sammen med de øvrige fynske kommuner vil fortsætte afsøgningen af mulighederne for et fælles udbud af eftersortering af restaffald med henblik på at ansøge om undtagelse fra særskilt indsamling af udvalgte fraktioner i medfør af affaldsbekendtgørelsens § 44.

Sagsfremstilling

Orientering om husstandsindsamling af affald

Svendborg Kommune påbegyndte i efteråret 2020 udrulningen af den nye husstandsindsamlingsordning, hvor der i to stk. 2-kammercontainere indsamles henholdsvis restaffald og madaffald, pap/ papir og metal/ glas. Derudover indsamles plast i poser i forbindelse med genbrugsbilen en gang månedligt. I løbet af foråret 2021 vil en ordning for husstandsindsamling af farligt affald i røde plastkasser blive udrullet. Udrulningen af denne ordning skulle være påbegyndt i januar 2021, men på grund af coroansituationen, er den blevet forsinket, da det er planen, at de lokale spejdere skal køre de røde kasser til farligt affald ud til husstandene.

Affaldsbekendtgørelsen foreskriver, at der skal etableres en indsamling af ovenstående 8 affaldsfraktioner og yderligere indsamling af mad- og drikkekartoner pr. 1. juli 2021 og indsamling af tekstiler pr. 1. januar 2022. Vand og Affald indsamler i dag en række genanvendelige affaldsfraktioner via Genbrugsbilen, herunder også plast og tekstiler. Genbrugsbilen skal således udvides til også at indsamle mad- og drikkekartoner. Vand og Affald vil udlevere specielle poser til indsamling af plast, mad- og drikkekartoner og tekstiler, da affaldsbekendtgørelse ligeledes foreskriver, at affald skal indsamles i beholdere, der er markeret med piktogram for den affaldstyper, der indsamles. Beholdere i denne sammenhæng er plastposer.

Svendborg Kommune kan således leve op til den nye affaldsbekendtgørelses krav til indsamling af genanvendelige affaldsfraktioner hos husstandene.

En del fynske kommuner har imidlertid ikke den samme henteordning som Svendborg. Der er derfor en række kommuner, der har været nødt til at søge om dispensation fra fristerne for indsamling af de førnævnte tre fraktioner, da de ikke kan nå

at etablere nye ordninger inden den 1. juli 2021. Dels på grund af udbudsregler, men også på grund af de politiske beslutninger, de hver især skal have truffet.

Fælles sagsfremstilling udarbejdet af Erhvervshus Fyn for Borgmesterforum Fyn.

Regeringen indgik den 16. juni 2020: "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi", som foreskriver indsamling af følgende 10 affaldsfraktioner (kildesorteret): Madaffald, restaffald, pap, papir, glas, metal, farligt affald, plast, drikke- og madkartoner samt tekstiler, som senest skal indsamles pr. 1. juli 2021 (tekstiler dog først fra 2022). Samme klimaplan nævner muligheden for undtagelse fra kildesorteringskravet, såfremt teknologiske løsninger kan erstatte kildesortering på en tilsvarende miljømæssig god måde.

Miljøstyrelsen har den 24. december 2020 offentliggjort ny affaldsbekendtgørelse, som udmønter klimaplanen og fastslår, at kommunerne senest 1. juli 2021 skal have etableret kildesortering af 10 affaldsfraktioner, dog for tekstil først pr. 1. januar 2022.

I affaldsbekendtgørelsens § 28 er indsat en dispensationsadgang fra fristen 1. juli 2021 til at have en indsamlingsordning med kildesortering af de 9 fraktioner på plads frem til udgangen af 2022. En indsamlingsordning for tekstiler skal være på plads inden 1. januar 2022, og der kan ikke dispenseres fra denne frist i § 28. Ansøgningsfristen for en dispensationsansøgning er sat til 1. marts 2021. Bekendtgørelsens § 44 giver desuden mulighed for, at "kommunalbestyrelsen på baggrund af ny teknologiudvikling kan anmode Miljøstyrelsen om yderligere undtagelsesmuligheder fra særskilt indsamling".

Fælles fynsk udbud af affaldssortering

De fynske kommuner og SDU har gennem en længere årrække samarbejdet om strategier for affaldshåndtering og genanvendelse med det formål at øge genanvendelsen på Fyn. Det resulterede senest i at de fynske renovationselskaber og SDU i det forløbne år har gennemført et Forprojekt for Central Eftersortering på Fyn – ProCES Fyn.

Projektet har til formål at belyse de miljømæssige og økonomiske gevinster ved sortering af restaffald på Fyn. Analyserne bygger på en kildesortering hos borgerne i 7 affaldsfraktioner koblet med eftersortering på restaffaldet, hvorfra der yderligere udsorteres 3 fraktioner: plast, fødevarekartoner (tetrapak) og tekstiler.

Inddragelsen af Borgmesterforum Fyn

Projektet er afrapporteret til Borgmesterforum Fyn i november 2019 (Samlerapport vedlægges). Heraf fremgår det, at eftersortering af restaffaldet giver mere genanvendelse end kildesortering. Det skyldes bl.a. at der ved eftersortering udsorteres 3 – 4 gange mere plast end ved kildesortering. Samtidig viser analyserne, at eftersortering er markant billigere end øget kildesortering, hvilket især skyldes, at indsamlingen af ekstra fraktioner er omkostningstung.

Styregruppen for ProCES Fyn peger samtidig på, at automatisk eftersortering bedre kan tilpasses fremtidige krav til genanvendelse og øgede muligheder for afsætning af nye fraktioner (frem for yderligere kildesortering), samt at udviklingen af (robot)teknologier til affaldssortering rummer et stort vækstpotentiale på det globale marked.

På den baggrund anbefalede styregruppen Borgmesterforum, at der arbejdes videre med at afdække mulighederne for et fælles udbud af eftersortering på Fyn.

Med den nyligt udsendte affaldsbekendtgørelse er der udstukket tidsfrister for evt. dispensationsansøgninger, som fordrer hurtige afklaringer af, hvorvidt de fynske kommuner søger dispensationer efter § 28, og hvorvidt der fortsat er opbakning til at forfølge muligheden for et fælles fynsk udbud, og søge en undtagelsesbestemmelse efter § 44.

Styregruppen for ProCES-Fyn har på Borgmesterforum møde den 21. januar 2021 fremlagt forskellige scenarier for håndteringen af det statslige krav, særligt set i lyset af det pågående arbejde med afdækning af muligheden for et fælles fynsk udbud.

På mødet kunne Styregruppen endvidere oplyse, at Energistyrelsen har meddelt, at et eftersorteringsanlæg ikke kan være kommunalt ejet og derfor vil være omfattet af en udbudspligt.

Borgmestrene anbefalede følgende på mødet:

1. De fynske kommuner arbejder videre med planerne for et fælles udbud af eftersortering og på sigt den nødvendige udbudsproces.
2. Kommunerne forbereder en fælles ansøgning om en undtagelse i medfør af § 44 i affaldsbekendtgørelsen med henblik på at kunne etablere fælles udbud af eftersortering for fraktionerne restaffald, plastaffald, tekstilaffald og mad- & drikkekartoner.
3. Hver enkelt kommune søger om nødvendigt fristudsættelse for 1. juli 2021 vedr. indsamling af de 10 fraktioner (§ 28), og forbereder midlertidig husstands-nær indsamling for plastaffald, tekstilaffald og mad- & drikkekartoner.

Parallelt hermed skal der foregå en afsøgning af de politiske muligheder for etablering af et fælles udbud af eftersortering inden for rammerne af Klimaplan for en Grøn Affaldssektor og cirkulær Økonomi.

På Borgmesterforum blev det endvidere oplyst, at Kommunernes Landsforening den 21. januar 2021 sender brev til miljøministeren med henblik på at få ændret de om end meget stramme tidsfrister i § 28 for dels ansøgning om dispensation inden 1. marts 2021 og dels implementering af indsamling af 10 affaldsfraktioner fra den 1. juli 2021, hvilket de færreste kommuner kan leve op til.

§ 28-dispensation

De fynske kommuner – og i øvrigt alle landets kommuner - har i dag forskellige indsamlingsordninger, og derfor er behovet for supplement eller helt nye løsninger til kildesortering i 10 fraktioner varierende landet over.

Nogle fynske kommuner vil, som det også fremgår af Borgmesterforums anbefaling, ansøge om etablering af indsamlingsordninger af mere midlertidig karakter med fx indsamling i sække, medens andre planlægger supplement med spande, da deres forhold tilsiger dette.

Anbefalingen fra Borgmesterforum indebærer, at hver kommune tilrettelægger løsningen med baggrund i deres nuværende ordning, og samtidig med henblik på at minimere for store strandede investeringer i spande m.v. ved en mulig senere etablering af et fælles udbud af eftersortering.

Ovenstående betyder, at der snarest vil blive igangsat en proces med henblik på ændring af kommunens affaldsregulativ for husholdningsaffald, således affaldsregulativet er i overensstemmelse med kommunens kommende indsamlingsordning

med 10 affaldsfraktioner, når denne bliver implementeret i kommunen.

§ 44-undtagelse

Undtagelsesbestemmelsen i § 44 åbner mulighed for at fravige det generelle krav om kildesortering i 10 fraktioner. Det åbner muligheden for realisering af et fælles udbud af eftersortering, som kan udsortere plast, drikkevarekartoner, tekstiler mv. fra restaffaldet. Dermed er grundlaget for en fælles indsamlingsstrategi på tværs af kommunerne med kildesortering i 7 fraktioner og eftersortering af restaffaldet til stede.

På baggrund af ProCES-Fyns konklusioner og Borgmesterforums anbefaling er det også administrationens anbefaling, at muligheden for eftersortering og dermed den krævede ansøgning om en undtagelsesbestemmelse efter § 44 bør forfølges, hvorfor en godkendelse hertil indstilles til godkendelse. Dermed sendes der også et signal om, at Svendborg Kommune fortsat prioriterer det fynske samarbejde på affaldsområdet.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at en forpligtende beslutning om, hvorvidt de kommunale indsamlingsordninger på Fyn skal understøttes af et fælles udbud af eftersortering, først vil komme, hvis og når Miljøstyrelsen samt miljøministeren har godkendt en implementering af den nødvendige undtagelsesbestemmelse i affaldsbekendtgørelsen. Tidsperspektivet for denne proces kendes ikke på nuværende tidspunkt. Efterfølgende skal der en udbudsproces til, hvor en privat aktør skal findes, som forventes efterfølgende at opføre et anlæg, en proces som vurderes at tage minimum 3 år.

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Udgifter til kommunens indsamlingsordning for husholdningsaffaldet afholdes over renovationstaksten. Vand og Affald vil revidere taksterne pr. 1. januar 2022.

CO2-Konsekvensvurdering

Affaldssortering vil mindske CO2-udledningen.

Lovgrundlag

Affaldsbekendtgørelsen.

Sagen afgøres i

Miljø- og Naturudvalget

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Indstillingen godkendes, herunder tages orienteringen til efterretning.

Bilag

Bilag - ProCES Fyn - Sammenfatning

Punkt 11: Aktiviteter i Svendborg VE A/S

18/23544

Beslutningstema

Svendborg Kommune har fået en henvendelse fra Svendborg VE A/S, hvor bestyrelsen ønsker en præcisering af Svendborg Kommunes forventninger til, hvilke roller og opgaver selskabet skal varetage i relation til realisering af kommunens klimamål. Som godkendt på møde den 2. februar i Miljø- og Naturudvalget, belyses spørgsmålene på et temamøde den 13. april 2021. Administrationen har udarbejdet en plan for processen hen mod et svar til Svendborg VE A/S.

Indstilling

Direktionen indstiller til Miljø- og Naturudvalget,

- at procesplanen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Svendborg VE A/S ønsker svar på følgende spørgsmål:

1. Hvorledes vurderer Svendborg Kommune balancen mellem rentabilitet og signalværdi i forhold til solceller på kommunale tagflader?
2. Bestyrelsen for Svendborg VE A/S vil gerne have en tilbagemelding på ideen om at lave et anpartsbaseret anlæg, hvor beboere og virksomheder kan købe sig ind.
3. Er forventningen til Svendborg VE A/S:
 - At selskabet etablerer et konkret VE-anlæg (primært tænkt som solcellepark), der dækker Svendborg Kommunes og Vand og Affalds elforbrug på samlet 15,7 mio. kWh?
 - At anlægget etableres som et andelsprojekt?
 - At ejerandelen svarer til elforbruget, og der samtidig udbydes andele til borgere på minimum 40%?
 - Skal der være hhv. minimum og maksimum ejerandel?
 - Hvad er tidshorisonten?
 - Under hvilke vilkår er Svendborg Kommune villig til at indskyde nødvendig egenkapital og stille kommunegaranti for den resterende realkredit finansiering?

På et temamøde den 13. april 2021 vil administrationen, eventuelt i samarbejde med BDO Danmark, redegøre for, hvad kommunen må gøre i regi af Svendborg VE A/S indenfor den eksisterende lovgivning. Redegørelsen vil omfatte varmepumper og solceller. Herefter er der mulighed for spørgsmål og debat.

Direktør Ole Øgelund og Bestyrelsesformand Niels Christian Nielsen fra Svendborg VE A/S deltager i temamødet den 13. april 2021.

Efterfølgende vil administrationen udarbejde et oplæg til Miljø- og Naturudvalget til drøftelse af de muligheder Svendborg Kommune har for at etablere vedvarende energianlæg (VE-anlæg) i regi af Svendborg VE A/S. Oplægget vil omfatte mulige typer af anlæg samt mulige lokationer. Drøftelsen er planlagt til den 4. maj 2021.

På møde i Miljø- og Naturudvalget den 17. august 2021 vil administrationen fremlægge et forslag til svar til Svendborg VE A/S med præciserede forventninger til Svendborg VE A/S om deres bidrag til sol-anlæg. Samtidig vil Miljø- og Naturudvalget anbefale at Økonomiudvalget udarbejder en præciseret ejerstrategi.

Ovenstående proces er sammenfattet i en procesplan i bilag 1 (Bilag 1. Procesplan for svar til Svendborg VE).

Økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

CO2-Konsekvensvurdering

Svendborg VE A/S kan potentielt yde et væsentlig bidrag til at mindske CO2-udledningen både på virksomhedsniveau og geografisk niveau.

Lovgrundlag

Klima- og Enerkipolitik 2020-2025, Svendborg Kommune.

Sagen afgøres i

Miljø- og Naturudvalget.

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Sagen tages til efterretning.

Bilag

Bilag 1. Procesplan for svar til Svendborg VE

Punkt 12: SF's byrådsgruppe - "Danmarks vildeste kommune"

21/3537

Beslutningstema

SF's byrådsgruppe.

Sagsfremstilling

Udvalgsformanden anmoder på vegne SF's byrådsgruppe om at følgende behandles på Miljø- og Naturudvalgets møde den 2. marts 2021:

" Svendborg Kommune er sammen med landets øvrige kommuner, blevet opfordret af miljøministeren, til at deltage i en konkurrence om at blive "Danmarks vildeste kommune", en konkurrence der handler om at give naturen fri.

Baggrunden er, at biodiversiteten over hele verden er i tilbagegang, at tusindvis af dyre- og plantearter er truet og forsvinder. Det sker også på Sydfyn, hvor vi bl.a. har set flere fuglearter næsten udryddet, hvor vi tidligere oplevede at forruden på bilen var sat til med insekter, er der nu næsten ingen og de vilde rabatter er næsten helt forsvundet!

Svendborg Kommune har de sidste år iværksat flere initiativer, for at fremme den truede biodiversitet. På Miljø- og Naturudvalgets møde i januar, besluttede udvalget en plan til netop at øge biodiversiteten på kommunens grønne arealer. Samtidig ønskede vi at inspirere kommunens borgere til, i deres haver og industrien på deres grønne anlæg, at fremme biodiversiteten. Derfor blev kommunen i medlem af Danmark Naturfredningsforenings kampagne "Giffri haver", hvor fokus er at fjerne sprøjtegifte i vores haver, grønne anlæg i kommunen og på industriarealer, og dermed fremme biodiversitet.

Ministerens initiativ falder fint i tråd med det arbejde der allerede er i gang i Svendborg Kommune og vil kun øge interessen for at skabe bedre levevilkår for planter, insekter og dyreliv.

SF ønsker med dette forslag, at kommunen tilslutter sig konkurrencen om at blive "Danmarks vildeste kommune".

Bilag 1 (Bilag 1. Miljøminister Lea Wermelin kickstarter dyst om at blive Danmarks VILDESTE kommune)."

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Forslaget godkendes, og administrationen anmodes om at tilmelde Svendborg Kommune til konkurrencen "Danmarks vildeste kommune".

Jens Munk, Løsgænger, kan ikke godkende forslaget.

Bilag

Bilag 1. Miljøminister Lea Wermelin kickstarter dyst om at blive Danmarks VILDESTE kommune

Punkt 13: Orientering

17/29659

Beslutningstema

Sager til orientering.

Indstilling

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalgsformanden:

Udvalgsmedlemmer:

Administrationen:

Orientering vedr. henvendelse/svar fra Klima-, Energi-og Forsyningsministeren, Bilag 1(Bilag 1 Henvendelse til Klima, Energi- og Forsyningsministeren) Bilag 2 (Bilag 2 Svar fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeren).

Status og orientering om olie på sundet:

Vi er desværre udfordret af mange forskellige tilfælde af olieudslip og oliefilm på Svendborg Sund. Der arbejdes intens med at opspore kilder. Nogle er opsporet og stoppet, nye er kommet til og atter nogle har vi endnu ikke kunne opspore. Dette arbejde foregår i tæt samarbejde med Svendborg Havn, Miljøafdelingen og Beredskabet.

I får på mødet en opdateret status og orientering på situationen, herunder hvilke tiltager der foretages i forhold til kommunikationsveje og ”indgange” for borgeren.

Kommende større sager:

Sagen afgøres i

Miljø- og Naturudvalget.

Beslutning i Miljø- og Naturudvalget den 09-03-2021

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1. Henvendelse til Klima-, Energi-og Forsyningsministeren

Bilag 2. Svar fra Klima-, Energi-og Forsyningsministeren

Punkt 14: Lukket: Politianmeldelse af produktion uden tilladelse

20/28420

Punkt 15: Lukket: Orientering

17/29659